

HBO-Monitor 2008: belangrijkste resultaten

Resultaten

Eind 2008 is in het kader van de HBO-Monitor het jaarlijkse onderzoek gehouden onder afgestudeerde hbo'ers die aan het begin staan van hun beroepsloopbaan. In de enquête van 2008 zijn 43.000 afgestudeerde hbo'ers van examenjaar 2006-2007 benaderd (respons 38%). Hieronder vindt u de belangrijkste resultaten.

Kwalificering voor de arbeidsmarkt

Hierbij is gekeken naar het oordeel van de afgestudeerden over de kwaliteit van het docentenkorps, hun oordeel over het studieprogramma en hun oordeel over de voorbereiding op de arbeidsmarkt.

Afgestudeerdenoordeel over docenten

Afgestudeerden waarderen de praktijkkennis/-ervaring van docenten (gemiddeld rapportcijfer 7,1) en de inhoudsdeskundigheid van docenten (7,1) nog iets hoger dan de didactische vaardigheden van docenten (6,8) en de beschikbaarheid van docenten (6,8).

Afgestudeerdenoordeel over studieprogramma

In de ogen van de afgestudeerden scoort de studeerbaarheid van het studieprogramma (gemiddeld rapportcijfer 7,2) het hoogst, gevolgd door de inbedding in de beroepspraktijk (6,8), de aansluiting op actuele ontwikkelingen in het vakgebied (6,8) en de inhoudelijke samenhang van het studieprogramma (6,7).

Afgestudeerdenoordeel over de voorbereiding op de arbeidsmarkt

Van de afgestudeerden vindt 62% dat de opleiding een goede basis vormde om te starten op de arbeidsmarkt en 71% dat de opleiding een goede basis vormt om kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen. Hun voorbereiding op de actuele beroepspraktijk waarderen zij met een gemiddeld rapportcijfer van 6,7.

Resultaten van het hbo op de arbeidsmarkt

Waar komt men terecht?

Allocatie op de arbeidsmarkt betreft de aansluiting van het gevonden werk op de opleiding:

- 85% (vorige meting 85%) van de betaald werkende afgestudeerden oefent een functie op hbo-niveau uit;
- 83% (vorige meting 84%) van de betaald werkende afgestudeerden heeft een baan die aansluit op de gevolgde opleidingsrichting;
- ruim driekwart van de betaald werkende afgestudeerden (79%; vorige meting 79%) vindt dat hun werk voldoende tot zelfs goed aansluit bij hun opleiding);
- zo'n tweederde van de betaald werkende afgestudeerden geeft aan dat zij hun capaciteiten kunnen benutten in het werk (67%; vorige meting 66%) en dat zij tevreden zijn met hun huidige functie (68%; vorige meting 68%).

Wat levert het op?

Wat de opbrengsten op de arbeidsmarkt voor hbo-afgestudeerden, gemeten circa anderhalf jaar na het afstuderen, betreft kan het volgende worden geconcludeerd:

- Van alle afgestudeerden die zich op de arbeidsmarkt aanbieden, is 3,5% werkloos (gemeten eind 2008). Dit is hoger dan vorig meetjaar (eind 2007) toen de werkloosheid 3,1% bedroeg.
- De betaald werkende afgestudeerden verdienen gemiddeld € 14,70 bruto per uur (vorige meting € 14,20).
- Tweederde van de betaald werkende afgestudeerden heeft een vaste aanstelling (66%; vorige meting 67%);
- De helft (48%; vorige meting 50%) van de betaald werkende afgestudeerden geeft aan dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt.

Kortom, de verslechterde conjuncturele situatie lijkt nog weinig invloed te hebben gehad op de kans om werk te vinden. De werkloosheid is weliswaar iets gestegen, maar de aansluiting tussen opleiding en werk (en daarmee verbonden benutting van capaciteiten en baantevredenheid), de werkzekerheid, de beloning en de carrièremogelijkheden zijn vrijwel gelijk aan die in de vorige meting.

Tevredenheid achteraf

De overgrote meerderheid (79%) van de afgestudeerden zou, achteraf gezien, opnieuw dezelfde opleiding kiezen (al dan niet aan dezelfde hogeschool).

Resultaten per opleidingssector

hoger agrarisch onderwijs (hao)

- Van de hao'ers vindt 60% dat hun opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt; 69% is positief over hun opleiding als basis om kennis en vaardigheden verder te kunnen ontwikkelen.
- Circa driekwart (77%) van de betaald werkende hao'ers heeft functies die aansluiten bij het niveau van hun opleiding.
- Op het enquêtemoment is 6,5% werkloos. Dit is een verdubbeling t.o.v. vorig jaar. Het gemiddeld bruto maandloon van betaald werkende hao'ers bedraagt € 2.140. Van de betaald werkende hao'ers vindt 47% dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt.
- Terugblikkend zou 78% van de hao'ers opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen.

hoger pedagogisch onderwijs (hpo)

- Van de hpo'ers vindt 59% dat hun opleiding een goede basis biedt om op de arbeidsmarkt te starten; 60% is positief over hun opleiding als basis om kennis en vaardigheden verder te kunnen ontwikkelen. Dit is het laagste percentage van alle opleidingssectoren.
- 93% van de betaald werkende hpo'ers heeft een functie die qua niveau aansluit bij de gevolgde hbo-opleiding. Dit is het hoogste percentage van alle opleidingssectoren.
- De werkloosheid onder hpo'ers bedraagt op het enquêtemoment 3,1%. Het gemiddeld bruto maandloon bedraagt € 1.850. Slechts een vijfde (24%) van de betaald werkende hpo'ers vindt dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt. Dit is het laagste percentage van alle hbo'ers.
- Ondanks de negatieve inschatting van hun carrièremogelijkheden zou 87% van de hpo'ers, achteraf gezien, opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen. Dit is het hoogste percentage van alle hbo'ers.

hoger technisch onderwijs (hto)

- De ruime meerderheid van de hto'ers vindt dat hun opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt (72%). Eveneens de meerderheid (75%) vindt dat hun opleiding een goede basis biedt om competenties verder te ontwikkelen. Dit zijn duidelijk de hoogste percentages van alle opleidingssectoren.

- Van de betaald werkende hto'ers heeft 91% een functie die qua niveau aansluit bij hun hbo-opleiding.
- Voor het hto geldt dat slechts 2,4% van de afgestudeerden werkloos is op het enquêtémoment. Dit is het op één na laagste werkloosheidspercentage van alle hbo'ers. Met gemiddeld € 2.350 bruto per maand verdienen hto'ers van alle hbo'ers het meest (ze werken ook het grootste aantal uren). Tweederde (68%) van de betaald werkende hto'ers vindt dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt. Dit is het hoogste percentage van alle hbo'ers.
- 82% van de hto'ers zou, achteraf bezien, opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen.

hoger economisch onderwijs (heo)

- Van de heo'ers vindt 60% dat hun opleiding een goede basis heeft gelegd om op de arbeidsmarkt te starten en 68% om zich beroepsmatig verder te kunnen ontwikkelen.
- 86% van de betaald werkende heo'ers heeft werk dat aansluit bij het niveau van hun opleiding.
- De werkloosheid onder heo'ers bedraagt 4,9%. Het gemiddeld bruto maandloon bedraagt € 2.200. De meeste (68%) betaald werkende heo'ers vinden dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt. Met dit percentage behoren de heo'ers tot de middenmoot van alle hbo'ers in plaats van tot de top zoals in de afgelopen jaren het geval was.
- Terugblikkend zou 69% van de heo'ers opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen.

hoger gezondheidszorgonderwijs (hgzo)

- Van de hgzo'ers vindt 63% dat hun opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt en 72% is positief over hun opleiding als basis om competenties verder te kunnen ontwikkelen.
- Van de betaald werkende hgzo'ers heeft 84% werk gevonden dat aansluit bij het niveau van hun opleiding.
- De werkloosheid onder hgzo'ers bedraagt slechts 1,9%. Dit is het laagste werkloosheidspercentage van alle hbo'ers. Afgestudeerden van het hgzo verdienen gemiddeld € 1.980 bruto per maand. Bijna de helft (46%) van de betaald werkende hgzo'ers vindt dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt.
- 83% van de hgzo'ers zou, achteraf bezien, opnieuw dezelfde opleiding kiezen.

hoger sociaal-agogisch onderwijs (hsao)

- Van de hsao'ers vindt 55% dat hun opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt; 71% is positief over hun opleiding als basis om competenties verder te kunnen ontwikkelen.
- 72% van de betaald werkende hsao'ers heeft functies die passen bij het niveau van hun opleiding. Dit is het laagste percentage van alle hbo'ers.
- Op het moment van de enquête is 3,5% van de hsa'erso werkloos. Hun bruto maandloon bedraagt gemiddeld € 1.900. Van de betaald werkende hsao'ers vindt 40% dat hun functie (heel) veel carrièremogelijkheden biedt.
- 78% van de hsao'ers zou, achteraf bezien, opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen.

kunstonderwijs (kuo)

- Hoewel slechts 42% vindt dat hun opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt, is 66% positief over hun opleiding als basis om competenties verder te kunnen ontwikkelen.
- 79% van de betaald werkende kuo'ers heeft werk dat aansluit bij het niveau van hun opleiding.
- De kans op werkloosheid is voor kuo'ers relatief groot: 7,7% is werkloos op het moment van de enquête. Dit is ook het hoogste werkloosheidspercentage onder alle hbo'ers. Betaald werkende afgestudeerden van het kuo verdienen gemiddeld € 1.450 bruto per maand. Dit is het laagst van alle hbo'ers.
- De relatief kleine kans op werk en de lage beloning kunnen een verklaring zijn waarom slechts 61% van de kuo'ers, achteraf bezien, opnieuw voor dezelfde opleiding kiezen. Dit percentage is veruit het laagst van alle hbo'ers.

Kerncijfers HBO-Monitor 2008

Hieronder vindt u een aantal kerncijfer voor het totale hbo (hbo tot), het totale deeltijd-hbo (hbo dt), het totale duaal-hbo (hbo du), het totale voltijd-hbo (hbo vt), en voor de voor de afzonderlijke voltijd-sectoren.

Afgestudeerdenoordeel over docenten¹⁾

	hbo tot	hbo dt	hbo du	hbo vt	hao vt	hpo vt	hto vt	heo vt	hgzo vt	hsao vt	kuo vt
Afgestudeerdenoordeel over:											
- praktijkkennis/-ervaring van docenten	7,1	7,3	7,1	7,0	7,0	7,2	6,9	6,9	7,0	7,3	X
- beschikbaarheid van docenten	6,8	7,1	6,8	6,8	7,2	6,9	6,7	6,6	6,8	6,8	X
- inhoudsdeskundigheid van docenten	7,1	7,5	7,1	7,1	7,1	7,3	7,0	6,9	7,1	7,2	X
- didactische vaardigheden van docenten	6,8	7,1	6,9	6,8	6,9	7,1	6,6	6,7	6,8	6,9	X
¹⁾ Gemiddeld rapportcijfer											
X Geen vergelijkbaar cijfer beschikbaar											

Afgestudeerdenoordeel over het hbo karakter van het studieprogramma¹⁾

	hbo tot	hbo dt	hbo du	hbo vt	hao vt	hpo vt	hto vt	heo vt	hgzo vt	hsao vt	kuo vt
Afgestudeerdenoordeel over:											
- inbedding in de beroepspraktijk	6,8	6,9	6,9	6,7	6,7	7,2	6,6	6,6	6,6	6,8	X
- aansluiting op actuele ontwikkelingen in het vakgebied	6,8	7,0	6,8	6,7	6,7	7,1	6,4	6,6	6,8	6,8	X
- inhoudelijke samenhang	6,7	6,8	6,7	6,6	6,7	6,6	6,7	6,6	6,6	6,7	X
- studeerbaarheid	7,2	7,1	7,2	7,2	7,3	7,2	7,1	7,2	7,1	7,3	X
¹⁾ Gemiddeld rapportcijfer											
X Geen cijfer beschikbaar											

Afgestudeerdenoordeel over de hbo-opleiding als voorbereiding op het beroepsleven

	hbo tot	hbo dt	hbo du	hbo vt	hao vt	hpo vt	hto vt	heo vt	hgzo vt	hsao vt	kuo vt
Afgestudeerdenoordeel over de opleiding als basis:											
- om te starten op de arbeidsmarkt ¹⁾	62%	66%	71%	60%	60%	59%	72%	60%	63%	55%	42%
- voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden ¹⁾	71%	77%	79%	69%	71%	60%	75%	68%	72%	71%	66%
Afgestudeerdenoordeel over de voorbereiding op de actuele beroepspraktijk ²⁾											
	6,7	6,8	6,8	6,6	6,5	7,1	6,5	6,5	6,6	6,7	X
¹⁾ Antwoord 4 of 5 op 5-puntschaal (1 = 'helemaal niet'; 5 = 'in sterke mate')											
²⁾ Gemiddeld rapportcijfer											
X Geen cijfer beschikbaar											

Waar komt men terecht? (%)

	hbo tot	hbo dt	hbo du	hbo vt	hao vt	hpo vt	hto vt	heo vt	hgzo vt	hsao vt	kuo vt
Werk sluit formeel aan op:											
- opleidingsniveau en -richting	73%	78%	75%	72%	61%	89%	80%	63%	80%	63%	73%
- alleen opleidingsniveau	12%	9%	5%	13%	16%	4%	10%	23%	4%	9%	6%
- alleen opleidingsrichting	10%	10%	17%	10%	13%	4%	8%	6%	13%	23%	12%
- noch opleidingsniveau noch opleidingsrichting	5%	4%	2%	6%	10%	3%	2%	9%	2%	6%	9%
Voldoende/goede aansluiting tussen opleiding en werk ¹⁾	79%	83%	82%	77%	74%	86%	78%	73%	82%	78%	73%
Sterke benutting van capaciteiten ²⁾	67%	69%	68%	66%	58%	84%	67%	56%	77%	63%	X
Tevreden met functie ³⁾	68%	64%	68%	69%	72%	75%	74%	64%	78%	63%	X

¹⁾ % voldoende en goed op een 4-puntschaal van 'slecht', 'matig', 'voldoende', 'goed'

²⁾ Antwoord 4 of 5 op een 5-puntschaal (1='helemaal niet'; 5='in sterke mate').

³⁾ Antwoord 4 of 5 op een 5-puntschaal (1='zeer ontevreden'; 5='zeer tevreden').

X Geen cijfer beschikbaar.

Wat levert het op?

	hbo tot	hbo dt	hbo du	hbo vt	hao vt	hpo vt	hto vt	heo vt	hgzo vt	hsao vt	kuo vt
Werkloosheid (%)	3,5%	2,3%	1,0%	4,0%	6,5%	3,1%	2,4%	4,9%	1,9%	3,5%	7,7%
Bruto maandloon (€)	2.180	2.600	2.550	2.050	2.140	1.850	2.350	2.200	1.980	1.900	1.450
Bruto uurloon (€)	14,70	18,20	17,10	13,60	12,90	13,10	14,50	13,60	14,90	13,80	11,10
Vaste aanstelling (%)	66%	82%	80%	61%	69%	54%	71%	63%	66%	54%	49%
Goede carrièremogelijkheden (%) ¹⁾	48%	38%	50%	51%	47%	24%	68%	62%	46%	40%	X

Maandloon afgerond op 10 €; uurloon afgerond op 10 cent

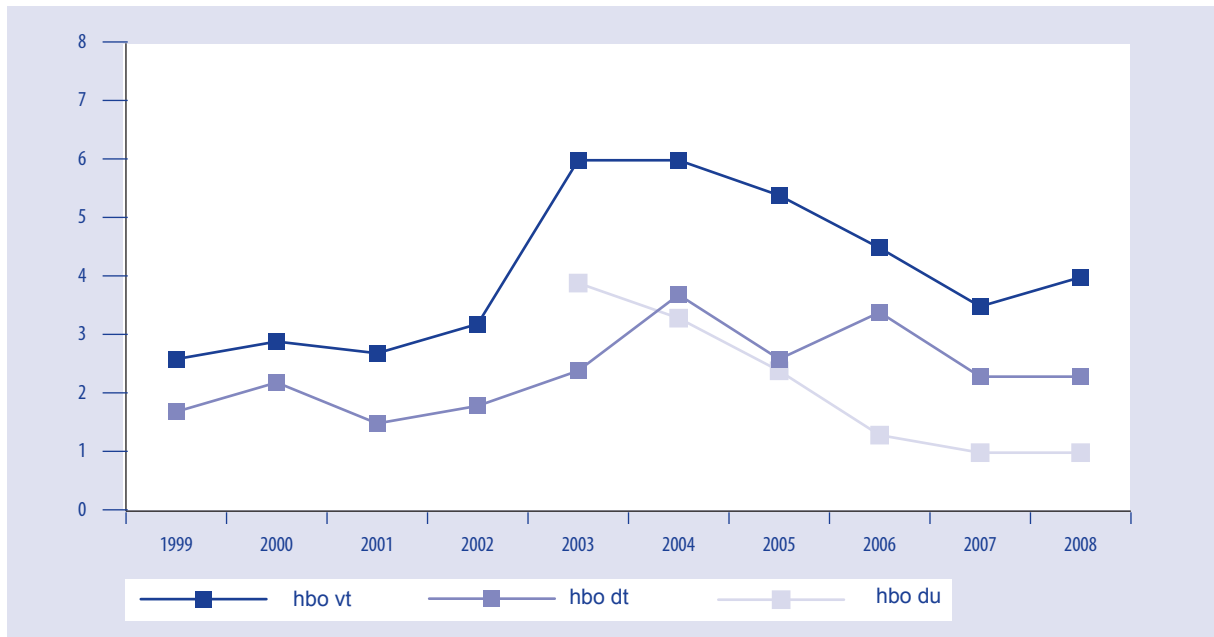
¹⁾ Antwoord 4 of 5 op 5-puntschaal (1 = 'nauwelijks carrièremogelijkheden'; 5 = 'heel veel carrièremogelijkheden').

X Geen cijfer beschikbaar.

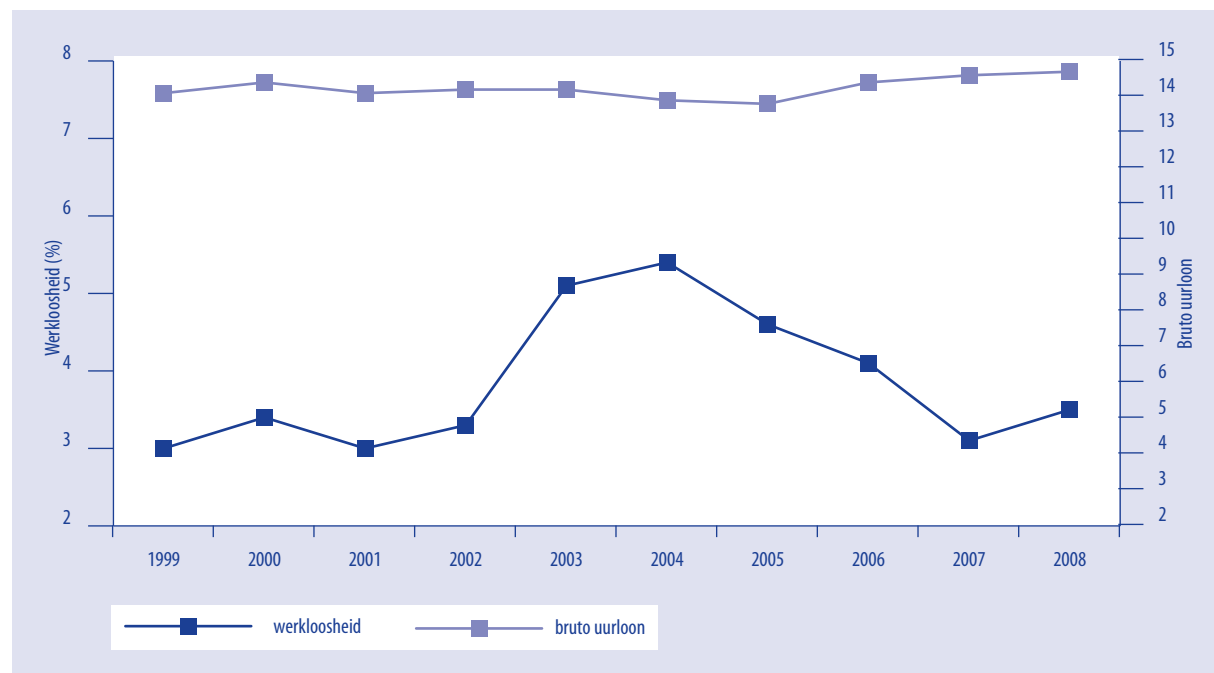
Studiekeuze achteraf gezien (%)

	hbo tot	hbo dt	hbo du	hbo vt	hao vt	hpo vt	hto vt	heo vt	hgzo vt	hsao vt	kuo vt
Alumnus zou achteraf gezien:											
- dezelfde opleiding kiezen	79%	86%	80%	77%	78%	87%	82%	69%	83%	78%	61%
- een andere opleiding hebben gekozen	20%	13%	19%	22%	22%	13%	17%	30%	16%	22%	35%
- niet zijn gaan studeren	1%	1%	1%	1%	0%	0%	1%	1%	1%	1%	4%

Ontwikkeling werkloosheid, 1999-2008 (%)

Ontwikkeling gemiddeld reëel bruto uurloon (in 2008 prijzen) van werkenden, 1999-2008 (€)

Veel meer resultaten van het onderzoek van afgestudeerde hbo'ers (bijvoorbeeld op het niveau van opleidingen) kunt u vinden op www.hbomonitor.nl.